

Kocsmai dolgok

Péter Márta jegyzete a Ma itt moradok / Kérész Művek XXIV. előadásáról (Tánckritika)

A hangulat egészen otthonos. A sorakozó látni- és hallanivalók könnyedén szervesülnek a kocsmai publikum figyelmével, s e szokatlanságban van valami abszurd, valószerűtlen lebegés is. Kívül vagyunk valamin, meg nagyon belül, látjuk a világot, s talán magunkat is benne.

Az Artus – Goda Gábor társulata évadzáró előadásával épp azt adta, amit ígért: kötetlen, de izgalmas lehetőségeket a *találkozásra*. És innen nyitva az út, kinek-kinek mit jelent a szó, általában, s most konkrétan is. Bár a „kies” gyárépület nem igazán számít intim térnek, mégis, az est nagyobbik felében üzemelő *performansz-kocsmában* kialakul valamiféle személyes közelség a szereplők és a (néző)vendégek között, mert a dolgok oly közel történnek, az előadók oly közel akcióznak, hogy e „kocsmái” létezésben végül mindenki mindenkivel és mindennel szükségszerűen találkozik.

fotók: Comandante Grande

A *Kérész Művek* bensőséges sorozata kicsit olyan, mint néhány réghoni tévészéria, szellemes, aktuális, szerethető, van benne játék, élc, ironia, ugyanakkor sokkal több is, hiszen Goda Gáborhoz és előadóihoz méltóan átlengi valami éteri filozófia, finom távolságban a mindennapok nyersen egyszerű automatizmusaitól. Nevéhez méltóan a legfrissebb, római számmal jelölt, azaz XXIV. kérészmű is egynapos életre termett, ám egyéni adottságokkal. A performanszhoz ugyanis ez alkalommal vendégművészek is csatlakoztak; az Artus, a Kompania Színházi Társulat és a thaiföldi Moradokmai Színházi Társulat alkotói ezúttal „együtt rendezték be kocsmá-színházukat”. Vagy mit is? Maguk az előadók illesztenek kérdőjelet ajánlataikhoz: kortárs site-specific varieté?, színház-tánc-képzőművészet akciósorozat?, performansz-kocsmá? Úgy tűnik, az utóbbi győz, legtöbbször így utalnak majd az estre, miközben a szólelemény magába zár minden lehetséges formát, ráadásul a hideg technicizmus és a magas fennkölttség helyett van benne valami megnyugtató utalás is emberi gyengeségeink egyik színterére, már ami a kocsmát illeti.

A kocsmá különben igaz is. A bevezető jelenetek, vagyis a nézők és előadók közös

fényképezkedése és a színházteremben látott – Nagy Csilla metamorfózisaival meg a zenészekkel külön elemzésre is méltó – erős felütés után átvonulunk a galériába, ahol a szereplők fürgeségéből csakhamar asztalok, székek, alkalmi ülőkék kínálják magukat; az asztalokra aztán gyertyák is kerülnek, no meg a vendégek büféből hozott borospoharai. A hangulat egészen otthonos. A sorakozó látni- és hallanivalók könnyedén szervesülnek a kocsmai publikum figyelmével, s e szokatlanságban van valami abszurd, valószerűtlen lebegés is. Kívül vagyunk valamin, meg nagyon belül, látjuk a világot, s talán magunkat is benne. Sokszor támad nevetetnénkünk, míg forgatjuk fejünket, és dőlünk erre-arra, hogy a köztünk lépő- szaladó- suhanó vagy megbújó játékosok is elférjenek. Utóbbi feladatban

elsősorban a Moradokmai együttes táncosai jeleskedtek, a kimunkált, lágy és kecses női gesztusokat a férfi szereplők feszes lábmunkája, a betonra(!) mért, mezítlábasan is energikus dobbantásai ellenpontozták. Nehéz megítélni, hogy a rejtőző hölgyet kereső fiú szavak nélküli kérdése, vagyis a női idomokra utaló s így a világ minden táján érthető gesztikus rajza mennyire lehet autentikus, mennyire fakad a khon-thai színpadi-összművészeti hagyományokból, most mégis hihető az eseményhez kapcsolt gondolat, amely szerint *a tradicionális és a kortárs művészet dialógusba* lép egymással. És azt hiszem, nem is tehet másképp. Ha egy tradíció fenn akar maradni, a másik oldalról pedig, ha egy kortárs kortársi, azaz élő akar maradni, akkor valamiképp kapcsolódnuk kell. Talán ebből fakad az a látszólagos ellentmondás is, hogy a thaiföldi társulat művészeti vezetőjének (Janaparakel Chandruang) legismertebb tanítványa (a nemrég a Trafóban is látott Pichet Klunchun) a klasszikus khon tánc *legújítottabb* szellemiségű művelője.

Izgalmas és némileg allegorikus volt a libikókás etűd; az érzékenyen billegő alkotmányon egy fiú és egy lány araszol egymás felé, ám közben a deszka végére illesztett írószerkezet egy hektikus EKG rajzot is produkált, utalva az összefüggések akár váratlan lehetőségeire. Derűs perceket hozott az „anyakönyvvezető” fellépése; mielőtt bármit tett, felszólította a kocsmabelieket, hogy mindenki fogja meg a kezét valakinek, aki természetesen másnemű, és véletlenül sem a szokott partner. Aztán egy könyvből okítást kaptunk a házasság intézményéről, a jó férj és a jó feleség kötelességeiről, a boldogságról, amely nem létezik, nő és férfi szexuális adottságairól, a nemi szervek izgatásáról... – itt azért olykor lazultak a kézfogások (vagy épp ellenkezőleg), megint csak jelezve a dolgok összefüggéseit, test és gondolat, test és szellem egymásba forduló játékait. Az epizódok között és mellett saját performanszt kreált Virág Melinda, aki fekete kétrészesében egy hatalmas nyúlfejjel és domborodó hassal járkált fel s alá, mígnem az összehordott tárgyakból kialakította saját

birodalmát, egy bizarr színi installációt. Először szőnyeget hozott, majd asztalt, fotelt, állólámpát, cserepes növényeket, könyveket, botot, gumicsizmát, locsolókannát, biciklimaradványt... Volt köztük egy öregecske bőrönd is, az Aeroflot, SAS, Alitalia, PANAM reklámcímkeivel, ám amikor a bőrönd nyitott fedelére rákerült, hogy „hazaútra gyűjtök”, a nagyvonalú álmok hirtelen „helyi érdekűre” zsugorodtak. A távoli tájakat végül csak egy piros legyező idézte, amivel Virág hűsölte fehérre mázolt testét. Sajátos jelenségként járkált a nézők között Gold Bea is; párnát szorítva mellkasára meztelen hátát, nyakát, karját ajánlotta fel nyomtalan írásra-rajzolásra. Hogy az emberek főként gracilis hátának felső régióját tüntették ki, csak utóbb, az ultraviola „megvilágosító” fényénél derült ki.

A *kocsmai* pezsgést alapvetően „hangolták” a zenészek; igen sokféle instrumentumból csalták ki zenéjüket; a thai mesterek eredeti húros- és ütőhangszerei mellett megszólalt például gitár, mandolin, bőgő, sőt a cigányfolklórból ismert kanna is szerephez jutott. A nekilendült vendégek pedig útravalóul kaptak még egy extra performanszt is, amikor a vállalkozó kedvű előadók a szemközti épület tetejéről integették-énekelték-kiabálták vehemens búcsújukat. És a csillagos éjszakában kitört a taps.

Ma itt moradok / Kérész Művek XXIV. (Kompania Színházi Társulat, Moradokmai Színházi Társulat, Artus – Goda Gábor társulata)

Rendező: Goda Gábor.

Artus Stúdió, 2012. június 2.

Kategóriák:

- [Kortárs tánc](#)
- [Mozgásszínház](#)